

II. Raport o stanie Gminy Szczutowo

1. Położenie, powierzchnia, ludność

Gmina wiejska Szczutowo położona jest w północno-zachodniej części województwa mazowieckiego w powiecie sierpeckim. Gmina sąsiaduje:

- od północy z gminami Skrwilno i Rogowo w powiecie rypińskim;
- od wschodu z gminą Rościszewo;
- od południa z gminą Sierpc;
- od zachodu z gminą Skępe w powiecie lipnowskim.

Gmina Szczutowo to gmina wiejska w województwie mazowieckim, w powiecie sierpeckim. Gmina stanowi 13,2% powierzchni powiatu. Administracyjnie Gmina Szczutowo jest zlokalizowana w północno – zachodniej części powiatu sierpeckiego. Gmina obejmuje 25 sołectw i 30 miejscowości. Obszar gminy zajmuje powierzchnię 112,6 km².

Źródło: <http://www.powiat.sierpc.pl>

Tabela 1: Powierzchnia gminy z podziałem na grunty rolne, lasy, wody i udział procentowy tych gruntów

Wyszczególnienie	ha	%
Powierzchnia geodezyjna	11 262	100
- użytki rolne	6 882	61
- grunty pod lasami i zadrzewieniami	2 800	24
- grunty pod wodami	354	3,1
- pozostałe	1 226	11,9

Źródło: Bank Danych Regionalnych Głównego Urzędu Statystycznego

2. Mieszkańcy

1) Wielkość populacji.

Demografia jest ważnym czynnikiem wpływającym na tempo rozwoju społeczno – gospodarczego. Administracyjnie gmina dzieli się na 30 miejscowości i organizacyjnie podzielona jest na 25 jednostek pomocniczych (sołectw).

Tabela Nr 2 – Liczba ludności Gminy Szczutowo z w poszczególnych sołectwach.

Lp.	Nazwa sołectwa	Granice sołectwa	Liczba ludności
1	Agnieszkowo	Agnieszkowo	182
2	Białasy	Białasy	255
3	Blinno	Blinno	200
4	Blizno	Blizno	177
5	Całownia	Całownia	54
6	Cisse	Cisse	145
7	Dąbkowa Parowa	Dąbkowa Parowa	118
8	Dziki Bór	Dziki Bór	73
9	Gorzeń	Gorzeń	64
10	Gójsk	Gójsk	603
11	Grabal	Grabal, Hermany, Jeleniec	153
12	Grądy	Grądy	82
13	Gugoły	Gugoły	60
14	Józefowo	Józefowo, Czartownia	95
15	Karlewo	Karlewo, Zawady	167
16	Łazy	Łazy	132
17	Maluszyn	Maluszyn	129
18	Mierzęcin	Mierzęcin, Borek, Łukomka	144
19	Modrzewie	Modrzewie	57
20	Mościska	Mościska, Jaroszewo, Majewo	192
21	Podlesie	Podlesie	290
22	Słupia	Słupia	130
23	Szczechowo	Szczechowo, Jażwiny	180
24	Szczutowo	Szczutowo	723
25	Stara Wola	Stara Wola	192
Mieszkańcy razem – Gmina Szczutowo			4.597

Źródło: Ewidencji ludności Urzędu Gminy w Szczutowie - wg stanu na dzień 31.12.2007

Wskaźnik zaludnienia na terenie gminy wynosi 39,78 os/km².

Szczutowo pełni rolę lokalnego ośrodka administracyjnego i usługowego, w którym mieści się siedziba władz gminy. Szczutowo położone jest w odległości 136 km od Warszawy, a do ośrodka powiatowego w Sierpcu jest 13 km.

Najważniejsze cechy demograficzne, które mają wpływ na możliwości rozwojowe gminy to:

- poziom wykształcenia mieszkańców;
- utrzymanie się średniego wskaźnika gęstości zaludnienia;
- dynamiczna struktura wieku ekonomicznego ludności z zaznaczającym się spadkiem udziału ludności w wieku przedprodukcyjnym, spadającym procentowym udziałem ludności w wieku produkcyjnym i występowanie wzrostowego trendu procentowego udziału ludności w wieku poprodukcyjnym;
- zachowanie równowagi pomiędzy płciami;
- dodatni poziom przyrostu naturalnego;
- odwrócenie niekorzystnych trendów migracyjnych.

Poniżej przedstawiono dane dotyczące populacji gminy na przestrzeni 11 ostatnich lat.

2) Wielkość populacji i zmiany w czasie.

Tabela Nr 3 – Zmiany populacji ludności Gminy Szczutowo w latach 1997-2007.

Rok	Liczba ludności	Urodzenia	Zgony	Przyrost naturalny	Saldo migracji
1997	4846	66	57	+9	- 54
1998	4794	47	43	+4	- 48
1999	4747	49	47	+2	- 45
2000	4703	49	60	- 11	- 55
2001	4679	51	56	- 5	- 29
2002	4718	57	47	+10	+ 49
2003	4679	40	56	- 16	- 55
2004	4662	45	43	+ 2	- 15
2005	4594	45	62	- 17	- 85
2006	4592	53	60	- 7	- 9
2007	4597	48	54	- 6	- 1
Zmiany w ciągu dekady				- 35	- 347

Źródło: Dane ewidencji ludności Urzędu Gminy w Szczutowie wg stanu na dzień 31 grudnia 2007 roku.

Liczba ludności w gminie systematycznie maleje. Choć przyrost naturalny ma tendencję spadkową to o tendencji malejącej populacji mieszkańców gminy przesądza ujemne saldo migracji.

3) Struktura ludności według wieku.

Tabela Nr 4 – Populacja ludności Gminy Szczutowo w rozbiciu na grupy wiekowe.

Grupa wiekowa	Ogółem	Mężczyźni	Kobiety
0-4 lata	288	161	127
5-9 lat	244	125	119
10-14 lat	356	186	170
15-19 lat	419	200	219
20-24 lata	427	200	227
25-29 lat	302	172	130
30-34 lata	236	112	124
35-39 lat	303	150	153
40-44 lata	317	157	160
45-49 lat	323	178	145
50-54 lata	283	162	121
55-59 lat	203	103	100
60-64 lata	154	65	89
65-69 lat	210	94	116
70-74 lata	196	91	105
75-79 lat	192	71	121
80-84 lata	107	39	68
Powyżej 85	37	11	26
Razem	4.597	2.277	2.320

Źródło: Dane ewidencji ludności Urzędu Gminy w Szczutowie (stan na 31.12. 2007r).

Najliczniejszą grupą w gminie są osoby pomiędzy 20 a 24 rokiem życia, zaliczane do grupy osób w wieku produkcyjnym mobilnym. W grupie osób w wieku poprodukcyjnym (kobiety powyżej 60 lat i mężczyźni powyżej 65 roku życia stanowią 18, 08 % ogólnej liczby mieszkańców, przy czym kobiety (525) stanowią zdecydowaną większość 525 wobec mężczyzn (306). Polityka społeczna na szczeblu gminnym winna posiadać różnorodną formę, uwzględniającą potrzeby poszczególnych grup.

Struktura ludności według wieku mająca wpływ na kształtowanie się struktur społeczno – ekonomicznych przedstawia się następująco:

Tabela Nr 5 – Populacja ludności Gminy Szczutowo w ujęciu aktywności zawodowej.

Grupa wiekowa	Liczba osób	% populacji
Wiek przedprodukcyjny:	1107	24,08
- kobiety (0-17 lat)	535	11,64
- mężczyźni (0-17 lat)	572	12,44
Wiek produkcyjny:	2659	57,84
- kobiety (18-59 lat)	1260	27,41
- mężczyźni (18-64 lata)	1399	30,43
Wiek produkcyjny mobilny	1685	36,65
- kobiety (18-44 lata)	844	18,36
- mężczyźni (18-44 lata)	841	18,29
Wiek produkcyjny niemobilny:	809	17,60
- kobiety (49-59 lat)	366	7,96
- mężczyźni (45-64 lata)	443	9,64
Wiek poprodukcyjny:	831	18,08
- kobiety (60 lat i więcej)	525	11,42
- mężczyźni (65 lat i więcej)	306	6,66
Ogółem	4476	100

Źródło: Dane ewidencji ludności Urzędu Gminy w Szczutowie (stan na 31.12.2007r)

Obecnie największą grupę stanowią osoby w wieku produkcyjnym. Jednakże w przyszłości zwiększać się będzie procentowy udział osób w wieku poprodukcyjnym.

4) Poziom wykształcenia ludności.

Tabela Nr 6 – Poziom wykształcenia mieszkańców gminy Szczutowo.

Rodzaj wykształcenia	Ogółem	Kobiety	Mężczyźni
Wyższe	108	79	29
Policealne	54	40	14
Średnie razem	584	341	243
Zasadnicze zawodowe	859	538	321
Podstawowe ukończone	1665	874	791
Podstawowe nieukończone i bez wykształcenia	347	223	124

Źródło: Dane GUS Narodowy Spis Powszechny 2002

5) Poziom i dynamika bezrobocia

Większość mieszkańców gminy zatrudnionych jest w rolnictwie. Ten dział gospodarki generuje niewielką ilość miejsc pracy i charakteryzuje się występowaniem ukrytego bezrobocia. Poprawa sytuacji na rynku pracy byłaby możliwa w wypadku realizacji nowych inwestycji na terenie gminy (turystyka, agroturystyka, przetwórstwo płodów rolnych).

Tabela Nr 7 – Dynamika bezrobocia w gminie Szczutowo.

Data	Liczba bezrobotnych		Liczba bezrobotnych z prawem do zasiłku	
	ogółem	kobiet	ogółem	w tym kobiety
31.12.2000 r.	472	237	96	24
31.12.2001 r.	532	258	103	29
31.12.2002 r.	504	224	87	16
31.12.2003 r.	507	234	77	19
31.12.2004 r.	467	234	48	14
31.12.2005 r.	462	236	50	18
31.12.2006 r.	397	219	53	18
31.12.2007 r.	321	191	33	11
30.09.2008 r.	266	169	39	17

Źródło: dane PUP w Sierpcu

Podobnie jak na obszarze całego kraju, wysoki wśród bezrobotnych jest udział osób młodych oraz długotrwale bezrobotnych. Ponadto bardzo niekorzystnym zjawiskiem jest to, że prawie 80% bezrobotnych nie jest już uprawnionych do otrzymywania zasiłków.

Tabela Nr 8 – Okres pozostawania bez pracy bezrobotnych.

Okres pozostawania bez pracy	Liczba bezrobotnych	W tym kobiet
Do 1 miesiąca	22	1
1 – 3 miesięcy	42	23
3 – 6 miesięcy	34	18
6 – 12 miesięcy	27	15
12 – 24 miesięcy	33	19
Powyżej 24 miesięcy	76	64
Razem	234	140

Źródło : dane PUP w Sierpcu (wg stanu na 30.11.2008).

Tabela Nr 9 – Poziom wykształcenia bezrobotnych.

Wykształcenie	Liczba bezrobotnych	W tym kobiet
Wyższe	16	9
Policealne i średnie zawodowe	67	50
Średnie ogólnokształcące	18	13
Zasadnicze zawodowe	58	31
Gimnazjalne i poniżej	75	37
Razem	234	140

Źródło: dane PUP w Sierpcu (wg stanu na 30.11.2008).

Tabela Nr 10 – Wiek bezrobotnych.

Wiek bezrobotnych	Liczba bezrobotnych	W tym kobiet
18 – 24 lat	59	38
25 – 34 lat	80	52
35 – 44 lata	41	22
45 – 54 lata	41	22
55 – 59 lat	11	6
60 – 64 lat	2	Nie dotyczy
Razem	234	140

Źródło: dane PUP w Sierpcu (wg stanu na 30.11.2008).

Jak wynika z przedstawionych tabel, bezrobocie dotyka głównie ludzi młodych do 35 roku życia (prawie 60%). Najczęściej szeregi bezrobotnych zasilają osoby najslabiej wykształcone (zasadnicze zawodowe) i bez wykształcenia. W ostatnim okresie obserwuje się również duży odsetek osób bezrobotnych z wykształceniem policealnym i średnim zawodowym.

Wyniki zaprezentowane w tabeli 7 nie uwzględniają tzw. „bezrobocia ukrytego”, które występuje na terenie gminy Szczutowo. Słabe bonitacja gleb, gospodarstwa o niewielkim areale, niskie i ciągle spadające dochody z gospodarstw rolnych powodują, iż właściciele tych gospodarstw poszukują pracy poza tym gospodarstwem. Z racji na powierzchnię przeliczeniową z gospodarstwa rolnego, nie kwalifikują się do uznania ich za osoby bezrobotne w myśl obowiązujących przepisów prawnych. Właściciele tych gospodarstw z racji na posiadany inwentarz, poszukują pracy na lokalnym rynku pracy. Praca w odległych ośrodkach produkcyjnych, administracyjnych bądź kulturalnych jest poza ich zasięgiem. Pośrednictwem pracy osób zamieszkujących na terenie Gminy Szczutowo zajmuje się Powiatowy Urząd Pracy w Sierpcu.

3. Stan infrastruktury mieszkaniowej

Według danych GUS z Narodowego Spisu Powszechnego z 2002 r. w gminie Szczutowo było 1.168 mieszkań o łącznej powierzchni 83.762 m², z czego 1.146 (pow. 82 503 m²) było na stałe zamieszkałych. Jak widać z poniższego zestawienia w substancji mieszkaniowej stosunkowo niski jest odsetek mieszkań zbudowanych przed 1945 rokiem (13,53%). Niespełna połowa (44,86%) to mieszkania zbudowane po roku 1971. W gminie dominuje budownictwo jednorodzinne w typie budowy zagrodowej.

Tabela Nr 11 – Stan infrastruktury mieszkaniowej w rozbiciu na okresy ich budowy.

Okres budowy	Liczba mieszkań	Powierzchnia użytkowa (m ²)
przed 1918	30	1.405
1918 - 1944	128	6.987
1945 - 1970	486	30.869
1971 – 1978	196	15.040
1979 - 1988	215	17.755
1989 - 2002	113	11.706
Razem	1.168	83.762

Źródło: dane GUS z Narodowego Spisu Powszechnego Ludności i Mieszkań z 2002 r.

Sytuację mieszkaniową w gminie należy uznać za dobrą, zarówno pod względem liczby mieszkań, przypadającej na mieszkańca powierzchni użytkowej i wyposażenia w podstawowe media. Przedstawione dane dotyczą Narodowego Spisu Powszechnego z 2002 r. i należy sądzić, że stan infrastruktury mieszkaniowej ulega stałej i znaczącej poprawie.

Tabela Nr 12 – Powierzchnia użytkowa mieszkania (m²) przypadająca na 1 osobę.

Liczba m ² na 1 osobę	Liczba mieszkań
poniżej 7	344
od 7 do 9,9	494
Od 10 do 14,9	1235
od 15 do 19,99	802
od 20 do 29,99	912
30 i więcej	632

Źródło: dane GUS z Narodowego Spisu Powszechnego Ludności i Mieszkań z 2002 r.

Tabela Nr 13 – Liczba mieszkań w rozbiciu na liczbę izb.

Liczba izb w mieszkaniu	Liczba mieszkań
1 izba	11
2 izby	186
3 izby	328
4 izby	358
5 i więcej izb	263

Źródło: dane GUS z Narodowego Spisu Powszechnego Ludności i Mieszkań z 2002 r.

Tabela Nr 14 – Mieszkania wg powierzchni

Powierzchnia mieszkania [m ²]	Liczba mieszkań
do 30	60
30 – 39	102
40 – 49	107
50 – 59	170
60 - 79	265
80 – 99	218
100 – 119	120
120 i więcej	104

Źródło: dane GUS z Narodowego Spisu Powszechnego Ludności i Mieszkań z 2002 r.

Stan wyposażenia mieszkań w media, przyłącza i centralne ogrzewanie przedstawia się następująco. Wszystkie mieszkania wyposażone są w energię elektryczną.

Tabela Nr 15 – Mieszkania wg wyposażenia media .

Wyposażenie mieszkania	Liczba mieszkań
mieszkania ogółem	1146
wodociąg z sieci	898
wodociąg lokalny	71
wodociąg razem	969
bez wodociągu	177
ustęp spłukiwany	728
łazienka	736
ciepła woda	698
CO zbiorowe	2
CO indywidualne	736
piece	387
gaz z sieci	0
gaz z butli	1030

Źródło: dane GUS z Narodowego Spisu Powszechnego Ludności i Mieszkań z 2002 r.

4. Ochrona zdrowia

Opieka zdrowotna na terenie gminy Szczutowo realizowana jest poprzez Samodzielny Publiczny Zakład Opieki Zdrowotnej w Szczutowie z siedzibą w Gójsku. Zakład dysponuje dwoma ośrodkami zdrowia (w Szczutowie i w Gójsku) i gabinetem stomatologicznym. Usługi leczenia specjalistycznego i zamkniętego dostępne są w pobliskim Sierpcu. Zaopatrzenie w leki zapewnia punkt apteczny w Szczutowie i w Gójsku.

5. Szkolnictwo

Na terenie gminy funkcjonują niżej wymienione placówki oświatowe:

- Zespół Szkół z siedzibą w Gójsku, na który składają się szkoła podstawowa i gimnazjum;
- Gimnazjum w Szczutowie;
- Szkoła Podstawowa w Szczutowie.

Tabela Nr 16 – Liczba dzieci i oddziałów w szkołach gminy w latach 2000 – 2008 r.

Rok szkolny	Liczba dzieci	Liczba oddziałów	Średnia liczba dzieci w oddziale
2000/2001	750	37	20,3
2001/2002	830	38	21,8
2002/2003	799	37	21,6
2003/2004	746	34	21,9
2004/2005	744	34	21,9
2005/2006	702	33	21,3
2006/2007	672	33	20,4
2007/2008	615	31	19,8

Źródło: dane Urzędu Gminy Szczutowo.

Z poniższego zestawienia wynika, iż liczba uczniów w poszczególnych latach znacznie spada. W ciągu ośmiu lat objętych badaniem ubyło 8 oddziałów a także zmniejszyła się średnia liczba dzieci w oddziale.

6. Kultura

Na terenie gminy nie funkcjonuje dom kultury. Pewne formy upowszechniania kultury prowadzone są przez Gminną Bibliotekę Publiczną w Szczutowie i jej punkt filialny w Gójsku.

7. Sport

Mieszkańcy gminy zainteresowani uprawianiem sportu mogą to czynić w ramach Ludowego Zespołu Sportowego „Błękitni” prowadzącego sekcję piłki nożnej. Dzieci i młodzież gimnazjalna mają do dyspozycji funkcjonujące w szkołach Uczniowskie Kluby Sportowe. Największym zainteresowaniem ich członków cieszą się tenis stołowy i piłka nożna. Rokrocznie odbywają się sołeckie rozgrywki w piłkę nożną halową. Na terenie gminy organizowany jest „Cross” Szczutowa – impreza wpisana do kalendarza wojewódzkiego, gromadząca miłośników biegów przełajowych z terenu Mazowsza. Ponadto na terenie gminy odbywa się corocznie na Jeziorze Urszulewskim „Ogólnopolski Maraton Pływacki”.

Na infrastrukturę sportową gminy składają się nowa hala sportowa i boiska oraz sportowe obiekty funkcjonujące przy szkołach.

8. Infrastruktura techniczna

1) Gospodarka odpadami

Na terenie gminy prowadzona jest zbiórka odpadów komunalnych. Większość mieszkańców posiada indywidualne umowy podpisane ze specjalistycznym przedsiębiorstwem świadczącym usługi w tym zakresie. Gmina Szczutowo finansuje selektywną zbiórkę odpadów. Obecnie, w największych miejscowościach gminy, Szczutowo, Gójsk, Słupia, Podlesie, Blinno i Stara Wola ustawione są pojemniki do segregacji odpadów (plastik, szkło i papier) z perspektywą zakupu i rozstawienia tych pojemników w pozostałych miejscowościach gminy.

2) Odprowadzanie i oczyszczanie ścieków

Długość sieci gminnej kanalizacji sanitarnej na terenie gminy (wg stanu na 31.12.2007) wynosi 27 km, liczba przyłączy kanalizacyjnych 337 szt. Systemem zorganizowanego i zbiorowego oczyszczania ścieków objętych było 1031 osób. Z szacunków gminy wynika, że za pomocą sieci kanalizacyjnej oczyszczanych jest ponad 40% ścieków bytowych powstających w gminie. Ścieki przesyłane są do mechaniczno – biologicznej oczyszczalni ścieków zlokalizowanej w miejscowości Blizno – poza zlewnią jeziora Szczutowskiego. Pozostałe ścieki socjalno - bytowe gromadzone są w zamkniętych zbiornikach bezodpływowych i powinny być dowożone wozami asenizacyjnymi do punktów zlewnych oczyszczalni. Z racji na dogodne warunki gruntowe coraz więcej mieszkańców problem ścieków rozwiązuje poprzez instalowanie przydomowych oczyszczalni ścieków.

3) Sieć wodociągowa

Długość sieci wodociągowej przesyłowej i przyłączy wodociągowych wynosi (stan na 31.12.2007) 212,73 km, a wskaźnik zwodociągowania wynosi ok. 98%. Gminne wodociągi zaopatrywane są w wodę z ujęć w Gójsku i Szczutowie, gdzie funkcjonują również stacje uzdatniania. Wydajność ujęć w całości pokrywa gminne zapotrzebowanie na wodę i pozwala na zaopatrywanie również innych miejscowości w sąsiednich gminach. W 2007 roku stacje przepompowały 221 tys. m³ wody

4) Elektroenergetyka

Sieć energetyczna na obszarze gminy Szczutowo jest dobrze rozwinięta i stanowi jednolity system krajowy. Obecny system zaopatrywania mieszkańców w energię elektryczną w pełni pokrywa istniejące zapotrzebowanie, jednakże wymaga on stopniowego unowocześniania polegającego na modernizacji stacji transformatorowych i zastępowaniu linii napowietrznych bardziej nowoczesnymi kablami podziemnymi.

5) Gazownictwo

Teren gminy nie jest zgazyfikowany. Problemem jest zbyt duża odległość od gazociągów tranzytowych oraz brak stacji redukcyjnych. Mieszkańcy gminy korzystają z gazu propan – butan w butlach lub w zbiornikach przydomowych.

6) Poprawa jakości powietrza

Powietrze atmosferyczne, oprócz wód powierzchniowych, jest najbardziej wrażliwym na zanieczyszczenia komponentem środowiska, a jednocześnie bezpośrednio decydującym o warunkach życia człowieka, zwierząt i roślin.

Gmina Szczutowo jest gminą typowo rolniczą. Poza niewielkimi oddziaływaniami zanieczyszczeń przenoszonych spoza jej terenu wpływ na jakość powietrza mają lokalne źródła emisji zanieczyszczeń.

Są to przede wszystkim:

- niskie emitory z kotłowni gospodarstw domowych opalanych przede wszystkim węglem,
- emitory z zakładów przetwórczych i usługowych,
- źródła mobilne (pojazdy samochodowe),
- odory wynikające z prowadzonej działalności rolniczej.

Jednakże wysoka lesistość i specyficzny mikroklimat sprawiają, że stan higieny atmosfery na terenie gminy jest bardzo dobry.

7) Drogi

Gmina posiada bardzo korzystne położenie komunikacyjne. Atrakcyjność i dostępność komunikacyjna wiąże się z przebiegiem przez teren gminy drogi krajowej nr 10 relacji Warszawa – Szczecin obecnie modernizowanej. Zakończenie prac modernizacyjnych polegających na poszerzeniu drogi (budowa po obu stronach drogi pasów ruchu powolnego, budowa zatoczek autobusowych, wyznaczeniu pasów włączających do ruchu i chodników) przewidziano na koniec 2009 roku. Również zmodernizowana w latach 2007 – 2008 droga wojewódzkiej nr 560 relacji Płock – Sierpc – Rypin – Brodnica stanowi dogodnie połączenie gminy z ośrodkami przemysłowymi i kulturalnymi z poza terenu gminy. Uzupełnieniem sieci dróg są drogi powiatowe i gminne umożliwiające komunikację ze wszystkimi miejscowościami gminy. Poważnym utrudnieniem jest dość słabo rozwinięta sieć dróg gminnych i powiatowych o nawierzchni bitumicznej a także brak na terenie gminy zatoczek autobusowych, co znacznie poprawiłoby bezpieczeństwo korzystających z tej formy komunikacji.

Na terenie gminy Szczutowo bardzo słabo rozwinięta jest sieć chodników i ciągów spacerowych dla pieszych. Na terenie Gminy Szczutowo chodniki pobudowane są w miejscowości Szczutowo, Gójsk i Podlesie. Na terenie gminy nie występują ścieżki rowerowe.

8) Przewozy pasażerów

Przewozy pasażerskie realizowane są przez przedsiębiorstwo PKS w Sierpcu. W zasadzie większość miejscowości gminy posiada połączenie komunikacji autobusowej z siedzibą gminy i powiatu. Trasy na których kursuje komunikacja autobusowa wyposażono w wiaty. Mankamentem jest brak komunikacji autobusowej z miejscowościami gminy do których nie ma połączenia drogą bitumiczną (Słupia, Gugoły, Grądy, Grabal, Maluszyn, Modrzewie).

9) Infrastruktura komunikacji elektronicznej.

Na całym obszarze gminy dostępna jest telefonia przewodowa i potrzeby mieszkańców mogą być w pełni zaspokojone. Jednym z mankamentów tej sieci jest ograniczona możliwości dostarczenia usług internetu szerokopasmowego (zainstalowane centrale telefoniczne wymagają unowocześnienia). Bariera kosztowa występująca po stronie indywidualnych odbiorców (zakup komputera i zainstalowania internetu) jest dla mieszkańców gminy jedną z barier ograniczającą rozwoju informatyczny.

Ponadto gmina pozostaje w całości w zasięgu następujących stacji bazowych telefonii komórkowej: ORANGE, ERA GSM i PLUS GSM.

9. Gospodarka

Gmina Szczutowo przynależy do regionu o podstawowej funkcji rolniczej i dlatego też dominuje gospodarka rolna. Na terenie gminy zarejestrowanych jest 126 podmiotów gospodarczych, w przeważającej części są to firmy rodzinne zatrudniające 1 – 2 pracowników.

10. Rolnictwo

Na obszarze gminy dominującą, a właściwie jedyną formą jest rolnictwo indywidualne. Struktura agrarna gminy jest stosunkowo korzystna. Gospodarstwa o powierzchni pow.10 ha stanowią 34 % ogółu. W ostatnim okresie (po wejściu do Unii Europejskiej) obserwuje się spadek liczby małych gospodarstw na rzecz gospodarstw o większym areale.

Tabela Nr 17 – Liczba gospodarstw w rozbiciu na grupy obszarowe użytków rolnych.

Grupy obszarowe użytków rolnych	Liczba gospodarstw
Ogółem	813
do 1 ha	176
od 1 do 2 ha	64
od 2 do 5 ha	119
od 5 do 7 ha	64
od 7 do 10 ha	113
od 10 do 15 ha	121
od 15 do 20 ha	71
od 20 do 50 ha	83
od 50 do 100 ha	0

Źródło: dane GUS z Powszechnego Spisu Rolnego z 2002 r.

1) Produkcja roślinna i zwierzęca.

W strukturze zasiewów dominują zboża. Na dalszych miejscach lokują się ziemniaki i kukurydza. Wynika to z warunków naturalnych rolnictwa (bonitacja gleb) oraz opłacalności produkcji.

Tabela Nr 18 – Struktura zasiewów

Wyszczególnienie	Ogółem	
	W ha	Ilość gospodarstw
pszenica - jara	62,97	30
- ozima	10,80	8
żyto	1388,24	438
jęczmień jary	102,36	59
owies	182,37	117
pszenżyto - jare	307,01	205
- ozime	54,66	28
mieszanki zbóż - jare	622,08	317
- ozime	80,78	15
ziemniaki	317,42	434
kukurydza na ziarno	41,70	26
kukurydza na zielonkę	77,12	54

Źródło: dane GUS z Powszechnego Spisu Rolnego z 2002 r.

Hodowla obejmuje głównie trzodę chlewną i bydło. Wysoki odsetek gospodarstw utrzymujących oba typy produkcji wskazuje na brak specjalizacji w hodowli. Bez zwierząt gospodarskich funkcjonowały 344 gospodarstwa rolne.

Tabela Nr 19 – Obsada zwierząt

Zwierzęta hodowlane	Ilość sztuk	Ilość gospodarstw
Bydło	4107	444
- w tym krowy	2406	417
Trzoda chlewna	5990	298
- w tym lochy	661	
Konie	108	71
Kozy	31	Bd.
Kury	74918	Bd.

Źródło: dane GUS z Powszechnego Spisu Rolnego z 2002 r.

Rolnicy gospodarujący w gminie Szczutowo w 2002 r. dysponowali 413 ciągnikami rolniczymi, 14 samochodami ciężarowymi, 26 kombajnami zbożowymi i 16 kombajnami ziemniaczanymi.

2) Pozarolnicza działalność gospodarcza.

Gmina Szczutowo jest gminą typowo rolniczą i brak na jej terenie znaczących podmiotów gospodarczych prowadzących inną działalność. Dominują usługi związane z obsługą rolnictwa oraz budownictwem i transportem. Formą prowadzonej działalności są najczęściej małe warsztaty i obiekty drobnej wytwórczości. Choć ilość podmiotów gospodarczych systematycznie wzrasta w niewielkim stopniu przekłada się to na wzrost liczby miejsc pracy.

11. Turystyka

Występowanie na terenie gminy czystych jezior oraz dużych kompleksów leśnych powoduje, że gmina może być atrakcyjnym miejscem wypoczynku. Sprzyja temu również istniejąca na terenie gminy infrastruktura hotelowo – gastronomiczna:

- Zajazd OAZA przy drodze krajowej nr 10 w Całowni – 26 miejsc noclegowych i 180 miejsc konsumpcyjnych;
- Stacja Paliw „Złota Kurka” i motel przy drodze wojewódzkiej nr 560 w Dąbkowej Parowie – dysponujący 10 miejscami noclegowymi i 50 miejscami konsumpcyjnymi;
- Zajazd KASZTELAN przy drodze wojewódzkiej nr 560 w Białasach – 20 miejsc noclegowych i 100 miejsc konsumpcyjnych;
- Bar „Leśny” w Szczutowie – dysponujący 30 miejscami konsumpcyjnymi;
- Ośrodek Wypoczynkowy w Szczutowie (pole namiotowe ze stanowiskami do caravanningu i 200 namiotów, wypożyczalnia sprzętu wodnego);
- Stanica Komendy Hufca ZHP w Sierpcu (baza noclegowa dla zorganizowanych grup).